

I
LA CORT A CARLION

A Carlion, una ciutat pròspera i puixant que és a la vora de la mar, el rei s'havia fet coronar durant una cort plenera que havia convocat el mes d'agost, i que va guanyar magnificència quan tots els barons van ser-hi presents. Un cop reunits, hi hauríeu vist regnar una gran joia i com els joglars treien les violes, tocaven les arpes i les flautes, els cantants interpretaven cançons i els recontadors s'afanyaven a recitar belles aventures. No us menteixo si dic que a la cort hi havia molta gent distingida i molts cavallers valents amb les armes: la vida era com diuen les paraules.

Hi havia el rei Anguisei, a qui el rei Artús estimava molt, i els seus germans Lot i Urien; el rei Hoel i Florian, Briés de Gonefort i Tristany;

Garí de Chartres i Erians; també hi eren Galvany i Bedoier, el rei Enauder i el comte Riciers; hi era Erec, el fill de Lac, i Lançalot del Llac, Gal·les el Calb i Guerrehet i Tor, el fill del rei Arés, Dinnaus i el comte Oduí, i Caradoc i Carentí; hi eren Mordret i Segurés, el vailet de Baladingan, el rei Amangon i el rei Marc; i també hi era el Bell Covard, el cavaller de la Cota Maltallada, i Queu d'Estraus, i Aquí d'Úmbria; hi era Guinlain de Tintagel, que mai va sentir tristesa ni pena; i hi era el senescal Queu, que cridava a rentar-se les mans. Hi havia tanta gent que no la puc comptar, ni puc anomenar les dames.

A la cort havien anunciat l'aiguamans i els vailets el van portar. Després de rentar-se, van seure de seguida a taula. Bedoier va agafar la copa i va servir davant del rei, mentre Queu s'ocupava del menjar, com li pertocava, i passava per davant de les taules per servir els plats. El llibre explica que hi havia tants bons servidors com tota mena de cavallers valents.

En això, heus aquí que irromp un missatger muntat a cavall. El seu escut presentava un lleó d'ermíni en camp d'atzur. Es va adreçar directament al rei i el va saludar, i després va saludar tots

els altres. El rei, que no es va quedar callat, li va tornar la salutació, i li va dir:

—Desmunteu.

—Abans m'heu d'escoltar —li va respondre l'altre—. Artús, he vingut a la teva cort perquè no he de quedar-me sense el primer do que demanaré, encara que sigui contraproduent. ¿L'obtindré o em quedaré sense? Concedeix-me'l, i no t'hi pensis més. Tu ets noble i no me'l pots negar.

—Us el concedeixo —va dir el rei.

L'altre li va donar gentilment les gràcies. Els servents van córrer a desarmar-lo i li van guardar les armes en lloc segur. El cortès Galvany li va oferir un valuós mantell per posar-se damunt la cota d'armes. Era un jove que feia goig.

—Quin cavaller! —va exclamar el rei—. Bé sembla dels que saben defensar-se sols.

Tots els qui l'observaven afirmaven que no coneixien ningú que fes tant de goig com ell. Es va rentar les mans i es va asseure. Galvany, tot cortesia, el va fer seure al seu costat per tal de menjar junts. El rei va dir a Bedoier:

—Ves de seguida on és el cavaller que m'ha demanat el do i pregunta-li com se diu.

—L'hi preguntaré —va dir Bedoier, que tot seguit es va acostar al cavaller.

—Senyor —va fer—, el rei us demana per favor i us insta que em digueu el vostre nom: en traureu un gran profit.

—De debò que no el sé —va respondre—. Només sé dir-vos que la meva mare em deia Estimats Fill; i tampoc sé si tinc pare.

Bedoier va tornar on era el rei, que li va preguntar:

—¿Ha dit com se diu?

—No, senyor, perquè no ho sap i no coneix ningú que l'hi pugui dir, excepte la seva mare, que li deia Estimats Fill quan s'hi adreçava.

—Li posaré un nom —va dir el rei—, ja que ni ell ni jo el sabem. Atès que la Natura hi ha plasmat tota la bellesa concebible, que en ell llui i s'hi reflecteix, i atès que no sap qui és, es dirà el Bell Desconegut i així l'anomenaran tots els meus barons.

Passat aquest episodi, i abans de retirar les taules, va arribar a la cort una donzella, esvelta i bonica, la criatura més agraciada que havien vist mai. Duia un elegant vestit de seda. El rostre era blanc com les flors a l'estiu, la cara de color de

rosa, els ulls clars, la boca riallera, les mans blanques, el cos estilitzat, els cabells rossos, el cap harmoniós: ningú, home o dona, l'ha tingut mai igual. Duia al cap una diadema d'or, amb pedres de gran valor incrustades. Cavalcava un palafrè de pelatge clapat que ni rei ni comte han tingut tan bonic. La sella, coberta d'un drap de seda, era molt bonica, luxosament obrada amb esmalts de preu i força jacints; per no parlar del pitral, que era d'or fi, amb pedres precioses, com el fre i les corretges dels estreps.

L'acompanyava un nan que no era pas dels poca-soltes i roïns, sinó que era cortès i ben educat, amb un cos proporcionat i una cara agradable; no tenia altre defecte que el de ser petit. El nan, que era molt elegant, anava amb un vestit d'escarlata¹ folrat amb vaire, fet a la seva mida, i feia el seu goig. El nan sostenia una corretja amb la qual menava el cavall que cavalcava la donzella.

La donzella es va aturar davant del rei, el va saludar juntament amb els seus companys. El rei li va respondre afablement.

1. L'escarlata no és un color, sinó una tela sobre la qual s'aplica un tint particular. (Totes les notes són del traductor.)

— Artús — va dir la donzella al rei —, escolta'm. La filla del rei Gringràs et saluda, i et demana per favor el teu ajut, perquè en té una gran necessitat. Només li cal un cavaller perquè l'auxiliï. Per Déu, noble rei, ajuda-la! Passa una gran pena i un gran dolor, i es troba profundament en- tristida. Envia-li el millor cavaller que tinguis perquè pugui ser-li útil. Per Déu t'ho demano, no triguïs. Ai las, com pateix la meva senyora! Aconseguirà un gran honor aquell que la deslliurà de la sofrença i gosarà fer el Bes Ferotge. Ja cal que tingui valor, perquè mai no n'haurà calgut tant a un cavaller. Un home indigne no pot demanar aquest do perquè de seguida jauria mort en una llitera.

La donzella que demanava ajut per a la seva senyora es deia Helia. El rei va mirar al voltant seu esperant que algú demanés aquest do, però ningú no ho va fer. Tots tenien por que se'ls ordenés d'anar-hi, i ningú en tenia ganes, excepte un: el Bell Desconegut. Quan ho va veure, es va aixecar de seguida i es va presentar davant del rei.

— Senyor — va dir —, us demano el meu do. Vull anar a ajudar aquesta dama. Reclamo ara el meu do per tal de socórrer-la.

—Demaneu-me una altra cosa —va dir el rei—. Ets massa jove, amic meu, i no ho suportaries. Et convé més quedar-te aquí.

—Com que m'ho has concedit —li va respondre tot d'una—, et demano el do que m'has promès. No dubto que compliràs la teva paraula. Ets rei, i no has de mentir, ni trencar el que has acordat.

—Aneu-hi, doncs, si en teniu tantes ganes —va dir el rei—. I a més us atorgo un altre do: des d'ara us considero un company i us faig un lloc a la Taula Rodona.

La donzella no va poder estar-se de dir:

—De cap manera vindrà amb mi! Jo t'havia demanat el millor i tu m'has donat el pitjor, i ni tan sols saps si val res. No m'interessa aquest oferiment. Aquest cavaller és massa jove, i jo en vull un dels millors, dels més ardits, dels més experts i més famosos cavallers que hi hagi. D'aquest, no en vull saber res.

—Benvolguda amiga —va dir el rei—, li he donat la meva paraula i la mantindré. L'hi he promès i no l'enganyaré. Soc rei i no puc mentir, ni trencar cap acord amb ningú.

La donzella va exclamar en veu alta:

—Me'n vaig de la cort frustrada! Maleïda sigui la Taula Rodona i aquells que s'hi asseuen i no volen prestar cap socors! Ai, bona senyora meva, que no us duré cap ajut! Com lamento que Artús no us auxiliï! He fracassat completament. Nan, anem-nos-en!

La donzella i el nan, que es deia Tïdogolain, van abandonar la cort tot seguit. Així que el Desconegut la va veure marxar, no es va quedar callat i va demanar que li duguessin les armes; amb la mateixa rapidesa que les va demanar, Galvany les hi va fer portar, i es va armar en un tres i no res. Es va lligar les calces de ferro,² es va posar l'ausberg i l'elm al cap i va muntar el seu destrer. Galvany li va proporcionar un escuder per dur-li l'escut i la llança. Que Déu Totpoderós l'ajudi!

2. Les *calces de ferro* són la defensa de les cames i les cuixes.